

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 21238
Tarih : 12.09.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçeleriyle birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını arz ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Siirt Milletvekili

Hakkı Saruhan OLUÇ

HDP Grup Başkanvekili

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 01 Ekim 2022	Esas No: 2/4602

TBMM KALDIRILAN KANUNLARI VE KARARLARI
12 Eylül 2022
Nöbetçi

TBMM GENEL EVRAK
12 Eylül 2022
No: 1077295

GEREKÇE

UNICEF'in çeşitli dönemlerde hazırladığı raporlara göre gelişmekte olan ülkelerde doğan her on çocuktan dördü aşırı yoksulluk içindeki bir dünyaya gelmektedir.

Küresel bağlamda yoksulluk; kaynakların kıtlığından değil paylaşımındaki dengesizlikten kaynaklanmaktadır. Bu nedenle yüzdesel bazda dikkate değer oranda çocuk; yetersiz beslenme nedeniyle ya yaşamını yitirmekte ya da yetişkinliğine de sirayet eden kalıcı hastalıklara maruz kalabilmektedir. Dünyada ve Türkiye'de tüm demografik gruplar içerisinde yoksulluk oranı en yüksek olan grup çocuklardır; bu geçmiş yıllardaki TÜİK verileri ile sabittir.

Çocuğun sağlıklı ve dengeli yetişmesinde aile, kuşkusuz birincil plandadır. Ancak ailelerin gelir durumu ile çocukların fiziksel ve psikolojik olarak sağlıklı yetişmesi arasında da doğru orantı vardır. Toplumların refah seviyesinin yükselmesi; yoksulluğun dezavantajlı etkilerinden çocukların korunması ile mümkündür. Bu da kuşkusuz nitelikli bir eğitimi zaruri kılar. Eğitimin nitelikli olmasında ise kuşkusuz çocukların sağlıklı gelişimleri ön plandadır. Ancak yukarıda da açıkladığımız pek çok rakamsal veri, çok sayıda çocuğun yeterli beslenemediğini ortaya koymaktadır.

Beslenme, bedensel ve zihinsel gelişme sürecinin en önemli ve en hızlı döneminde olan çocuklar için bugün ve gelecekte fiziksel ve sosyal açıdan daha iyi ve nitelikli bir yaşam sürdürebilmeleri açısından çok önemlidir. Dengeli ve yeterli beslenmede belirleyici bir faktör olan yoksulluk ile yetersiz beslenme arasında ilişki söz konusudur. Çocuk yoksulluğunu araştıran İstanbul Büyükşehir Belediyesi bünyesindeki İstanbul İstatistik Ofisi, 3 bin TL'nin altında hane halkı gelirine sahip aileler arasında yaptığı araştırmada, hanelerin yüzde 44,7'sinde çocukların yeterli beslenme olanaklarına sahip olmadığını ortaya çıkardı. Araştırmada yer alan bir diğer çarpıcı veriye göre ise çocuklar, yoksulluk nedeniyle çalışmak zorunda kalıyor. Hanelerin yüzde 3,7'sinde 15 yaş altındaki çocuklar okul saatleri dışında ücret getiren bir işte çalışmak zorunda kalıyor.

2021 tarihinde Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı ve Hacettepe Üniversitesi tarafından yapılan araştırmalar sonucunda hazırlanan Türkiye'de Okul Çağı Çocuklarında Büyümenin İzlenmesi (TOÇBİ) Araştırma Raporu'nda, özellikle Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı kentlerde kronik açlık sonucu çocuklarda gelişme geriliği yaşandığı ifade edilmiş; okul çağında çocuk ve gençlerde zayıflık ve şişmanlık, demir yetersizliği anemisi, iyot yetersizliği hastalıkları, diğer vitamin ve mineral yetersizlikleri, diş çürükleri, şişmanlığa bağlı kronik hastalıkların sık görüldüğü vurgulanmıştı. Aynı şekilde yoksulluğun en çok çocukları vurduğu; yoksul, dar gelirli ailelerin çocuklarının beslenme çantasına bir kuru ekmek dahi koyamadığı yapılan araştırmalarda bir sonuç olarak çıkmaktadır. Ayrıca yetersiz beslenen ve okula aç gitmek zorunda kalan çocukların travma yaşadıkları, derslerine odaklanamadıkları ve özgüven sorunu yaşadıkları vurgulanmaktadır.

Diğer yandan beslenme hakkı, insanın temel hakkıdır. Bu hakkın korunması ve sağlanması devletin sorumluluğundadır. Beslenme hakkının yok sayılması çocukların sağlık hakkı, yaşam hakkı, eğitim hakkı gibi birçok temel hakkına da sirayet etmektedir. Bu bakımdan çocukların eğitim hayatları boyunca dengeli ve sağlıklı gelişimlerinin sağlanması, eğitim kalitelerinin artırılması için devletin ücretsiz bir şekilde okullara gıda desteği vermesi elzemdir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yapılan değişiklik ile okula gitmekte olan çocukların sağlıklı gelişiminin sağlanması ve nitelikli eğitim görebilmesi için kahvaltı-ara öğün-öğle yemeği şeklinde temel gıdaların ücretsiz bir şekilde verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 12.01.1961 tarihli ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12-. Eğitim kurumlarında öğrenim süresi boyunca öğrencilerin gereksinim duyduğu ve sağlıklı gelişimi açısından gerekli gıdalar ücretsiz olarak Bakanlıkça karşılanır. Yarım gün eğitim yapan eğitim kurumlarında sabah vakti eğitime başlayacak olan öğrencilere kahvaltı, öğle vakti eğitime başlayacak olan öğrencilere ise öğle yemeği meccanen verilir. Tam gün eğitim yapan eğitim kurumlarında ise ara öğün ve öğle yemeği öğrencilere meccanen verilir. Verilecek olan beslenmenin içeriği Milli Eğitim Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı tarafından çocukların gereksinimi göz önünde bulundurularak belirlenir. İşbu Kanunun uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.